

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău

"Aprob"
Directorul Centrului de Excelență în Viticultură și
Vinificație din Chișinău

2016

Curriculum disciplinar

F.05.O.014 Securitatea și sănătatea în muncă

Specialitatea
81230 Viticultură și oenologie

Calificarea
Agronom

(Codul 314202 conform CORM -2014)

Chișinău 2016

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului EuropeAid/133700/C/SER/MD/12
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul finanțării Uniunii Europene

Autori:

Nicolaescu Gheorghe, dr. în agricultură, conferențiar universitar, Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Boian Alexandru, profesor discipline agronomice, grad didactic II, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău

Nogailic Olesea, profesor discipline tehnologice, grad didactic I, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău

Griza Ina, profesor discipline tehnologice, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău

Aprobat:

La ședința Consiliului metodico – științific al Centrului de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău

Director

Recenzenți:

Cazac Tudor, doctor în agricultură, conferențiar cercetător, facultatea de horticultură, Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Catedra „Viticultură și Vinificație”, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, *Vacarciuc Liviu*, șef catedră.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

I. Preliminarii

Unitatea de curs **Securitatea și sănătatea în muncă** este inclusă în componenta fundamentală de formare a competenților profesionale ale viitorilor specialiști. Are la bază studierea actelor legislative, normative privind organizarea protecției muncii. Este actual pentru toate domeniile din producție, în special în agricultură.

Importanța unității de curs ține de însușirea în cadrul procesului de instruire a oportunităților ce țin de prevenirea sau soluționarea problemelor de securitate și sănătate a muncii, condiții necesare la studierea disciplinelor de specialitate. Astfel se asigură o coordonare respectivă în cadrul relațiilor interdisciplinare.

Studierea unității de curs se va baza pe cunoștințele și abilitățile obținute din componenta fundamentală și de specialitate, precum:

1. Mecanizarea sectorului viticol,
2. Bazele agronomiei I, II,
3. Viticultura I.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Întrucât executantul este principalul element în procesul de muncă, obiectivul major al unității de curs constă în obținerea de către elevi a cunoștințelor teoretice și abilităților practice de creare a condițiilor inofensive de muncă, duratei activității productive a angajaților. Ca fundament la obținerea acestor capacitați servește cunoașterea actelor legislative, normative, regulilor securității muncii, securității electrice și de apărare împotriva incendiilor.

Competențele formate în cadrul acestei unități de curs vor contribui la studierea cu succes a specialității, aprofundarea cunoștințelor de securitate și sănătate a muncii la diferite activități practice. Cunoștințele și deprinderile practice vor fi folosite în timpul stagior de practică, realizării lucrărilor practice și de laborator.

Ulterior, vor servi ca competențe de bază în activitatea de producție, fiind specialist de ramură în domeniul agricol.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competența profesională din descrierea Calificării:

Aplica normele de protecție a muncii și siguranței împotriva incendiilor din domeniul agriculturii.

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Respectarea legislației privind securitatea și sănătatea la locul de muncă
2. Prevenirea accidentelor de muncă în domeniul vitivinicul
3. Organizarea activităților în caz de accidente de muncă sau incendii în domeniul vitivinicul

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite		
	Total	Contact direct		Lucrul individual				
		Prelegeri	Practică/Seminar					
V	60	20	10	30	Examen	2		

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Legislația Republicii Moldova privind securitatea și sănătatea la locul de muncă	
1. Respectarea legislației privind securitatea și sănătatea la locul de muncă: - utilizarea corectă a actelor normative în vigoare privind securitatea și sănătatea în muncă; - estimarea cerințelor de securitate și sănătate în muncă, față de teritorii, încăperi, procese și utilaje tehnologice, locuri de muncă; - respectarea cerințelor de securitate și sănătate în muncă.	1.1 Legislația Republicii Moldova în domeniul securității și sănătății la locul de muncă. 1.2 Instruirile privind securitate și sănătate în muncă, tipurile de instruiriri, cursuri de instruire. 1.3 Cerințele generale sanitaro-igienice. 1.4 Noțiuni de protecție, securitate, terminologia aplicată în domeniu. 1.5 Securitatea muncii în domeniul de activitate. 1.6 Securitatea electrică.
2. Prevenirea accidentelor de muncă în domeniul vitivinicul	
2. Prevenirea accidentelor de muncă în domeniul vitivinicul: - identificarea factorilor de risc, mijloacelor și echipamentelor de protecție la locurile de muncă; - clasificarea tipurilor de accidente; - organizarea serviciului de protecție și prevenire; - recunoașterea factorilor	2.1 Controlul și supravegherea asupra respectării legislației în domeniul securității și sănătății în muncă. Organe de supraveghere și control. 2.2 Accidente de muncă în agricultură. Măsuri de prevenire a accidentelor de muncă în agricultură. 2.3 Protecția angajaților. Sisteme și dispozitive de protecție specifice sectorului vitivinicul. 2.4 Factorii dăunători în zona de lucru. Iluminarea locului de lucru. 2.5 Factorii nocivi de producție.

dăunători la locul de muncă.	2.6 Situații - accidente de muncă. 2.7 Riscuri la folosirea pesticidelor, a fertilizanților chimici și a agregatelor agricole.
------------------------------	---

3. Activitățile în caz de accidente de muncă sau incendii în domeniul viti vinicol

3. Organizarea activităților în caz de accidente de muncă sau incendii în domeniul vitivinicul: <ul style="list-style-type: none"> - aplicarea măsurilor de protecție în caz de accidente sau incendieri; - identificarea cauzelor accidentelor și incendiilor; - acordarea primului ajutor în caz de accidente. 	3.1 Cauze ale accidentelor și incendiilor la locul de muncă. Prevenirea, stingerea incendiilor. 3.2 Proceduri de eliminare a cauzelor, evacuarea accidentaților, anunțarea organelor abilitate; Etape: anunțare, constatare, intervenție, declarare, anchetare. 3.3 Măsuri de prevenire a accidentelor și a bolilor profesionale. 3.4 Asigurarea angajaților.
---	---

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare/competențe specifice	Numărul de ore			
		Total	Contact direct	Lucrul individual	Prelegeri
1.	Legislația Republicii Moldova privind securitatea și sănătatea la locul de muncă	20	6	6	8
2	Prevenirea accidentelor de muncă în domeniul vitivinicul	22	8	2	12
3.	Activitățile în caz de accidente de muncă sau incendii în domeniul vitivinicul	18	6	2	10
	Total	60	20	10	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare/ore
1. Legislația Republicii Moldova privind securitatea și sănătatea la locul de muncă			
1.1 Reflectarea sarcinilor protecției muncii în	Rezumat scris	Prezentarea	Săptămâna 1

Constituția R. Moldova și Codul Muncii al R. Moldova.		rezumatului	
1.2 Standarde, regulamente, fișe, registre, cu privire la securitatea muncii.	Tabel completat	Evaluarea tabelului	Săptămâna 2
1.3 Igiena personală – eficacitatea săpunului, detergenților, dezinfecților.	Eseu liber	Evaluarea eseului	Săptămâna 3
2. Prevenirea accidentelor de muncă în domeniul vitivinicul			
2.1 Noțiuni de ergonomie: principii de bază, oboseala organismului uman.	Tabel completat	Argumentarea tabelului.	Săptămâna 4
2.2 Consecințele expunerii la lumina solară puternică, frig și arșiță.	Matricea de asociere	Completarea corectă a casetelor matricei	Săptămâna 5
2.3 Măsuri de protecție în urma consecințelor nefavorabile.	Poster	Evaluarea posterului	Săptămâna 6
2.4 Mijloace individuale de protecție.	Test rezolvat	Test scris	Săptămâna 7
2.5 Norme specifice la utilizarea substanelor chimice și periculoase în lucru.	Test rezolvat	Test scris	Săptămâna 8
3. Activitățile în caz de acidente de muncă sau incendii în domeniul vitivinicul			
3.1 Materiale și mijloace de stingere a incendiilor.	Fișă de observație	Prezentarea rezultatelor	Săptămâna 9
3.2 Noțiuni de protecție a muncii în caz de calamități naturale – cutremure.	Fișă de observație	Prezentarea rezultatelor	Săptămâna 10
3.3 Noțiuni de protecție a muncii în caz de calamități naturale: inundații.	Fișă de observație	Prezentarea rezultatelor	Săptămâna 11
3.4 Noțiuni de protecție a muncii în caz de calamități naturale – grindină.	Test rezolvat	Test scris	Săptămâna 12
3.5 Noțiuni de protecție a muncii în caz de calamități naturale – tornade.	Test rezolvat	Test scris	Săptămâna 13

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Întocmirea documentelor privitor la instruirea în domeniul protecției muncii.
2. Determinarea parametrilor microclimei în zona de lucru.
3. Calcularea necesarului de echipamente individuale. Selectarea și aplicarea lor.

IX. Sugestii metodologice

Procesul de predare – învățare – evaluare va fi focalizat pe formarea competențelor necesare calificării profesionale a absolvenților pentru integrarea pe piața muncii.

Metodele și formele de predare - învățare-evaluare vor crea condiții de aplicabilitate a conținuturilor și probe de evaluare complexe pentru formarea abilităților necesare de implicare imediată în activitatea de muncă.

Utilizarea unor metode cu activitatea didactică centrată pe elev cum sunt: studiul de caz, brainstormingul cu toate variantele sale (Philips 6.6, 3.5.6, turul galeriilor), jocul de rol, descoperirea, problematizarea, mozaicul, observare, conversația euristică, algoritmizarea, problematizarea. Determinările la stațiunea experimentală asigură eficientizarea procesului de învățare și permit contextualizarea și agregarea competențelor specifice cu cele profesionale. De asemenea ele dezvoltă la elevi gândirea logică, cauzală, analitică, critică, imaginația și îi deprind să colaboreze și să coopereze în cadrul echipei.

Metodele prezentate au caracter sugestiv privind evaluarea competențelor, rămânând la atitudinea profesorului să-și instrumenteze procesul de instruire în funcție de resursele umane și materiale de care dispune.

Pentru dobândirea competențelor se impune implicarea responsabilă atât a profesorilor cât și a elevilor, prin folosirea unor strategii didactice adecvate în desfășurarea orelor care să capteze atenția elevilor și să le permită acestora un grad de independentă și oportunități de a lua anumite decizii în ceea ce privește propriul proces de învățare.

Se recomandă atât activitatea individuală, cât și activitatea în grup, activitatea pe echipe pentru a dezvolta spiritul de cooperare și comunicare necesar în formarea abilităților de pregătire profesională.

Pentru eficientizarea procesului de predare – învățare, profesorul trebuie să-și proiecteze din timp activitatea didactică prin elaborarea de fișe de lucru, fișe de documentare, fișe de observație, probe de evaluare și autoevaluare, prin pregătirea materialelor, instrumentelor, echipamentelor necesare, precum și a spațiului de lucru.

Numai astfel, prin asigurarea resurselor materiale, elevii pot să dobândească cunoștințele și abilitățile cerute de competențele specifice și profesionale.

Se pot utiliza metodele clasice de evaluare, dar și cele alternative pentru care profesorul trebuie să elaboreze instrumentele de evaluare, cum sunt: observarea sistematică a elevului, investigarea, proiectul, portofoliul elevului. Evaluarea implică și probe practice.

Autoevaluarea este o metodă utilizată tot mai frecvent, pentru a stimula elevii să-și formeze și să-și exprime opinii proprii.

Evaluarea formativă este esențială pentru procesul de predare – învățare eficient. Elevii și profesorii trebuie să știe ce progrese se fac pentru atingerea competențelor.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea competențelor profesionale asigură dovezi pentru elevi, angajatori și instituție despre realizările unui elev în ceea ce privește cunoștințele și abilitățile după criterii definite în calificare.

Evaluarea unității de curs Securitatea și sănătate în muncă se finalizează prin examen la finele cursului.

Instrumentele de evaluare trebuie elaborate în corelare cu criteriile de performanță și cu probele de evaluare. Probele de evaluare pot fi orale, scrise și practice. Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze că au atins realizarea unităților de competențe definite.

Evaluarea elevilor se face numai pentru dobândirea competențelor specificate în calificarea profesională.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Pentru realizarea formării și dezvoltării competențelor în cadrul unității de curs *Securitatea și sănătatea în muncă*, este necesar să se creeze un mediul educațional adecvat, calitativ și productiv, centrat pe elev care se va baza pe următoarele principii de organizare a formării:

- crearea unui mediu de învățare autentic și relevant intereselor elevilor pentru formarea competențelor proiectate, însușirea de cunoștințe, formarea de deprinderi și abilități personale și profesionale - sală de clasă, terenuri agricole.

Sala de clasă va fi dotată cu mobilier școlar.

Lucrările practice și de laborator se vor desfășura în laborator și la locul de lucru (teren deschis sau protejat).

Laboratorul va fi dotat cu utilaje, echipamente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice și de laborator.

Lista de utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice și de laborator recomandate:

Utilaje și aparate: termometru, psihrometru, anemometru, luxmetru;

Instrumente și materiale: trusă de prim ajutor, materiale igienico-sanitare;

Echipamente: dispozitive de protecție specifice sectorului vitivinicul;

Lista materialelor didactice: instrucțiuni privind echipamentul de protecție, fișe, reviste, statistici.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Codul muncii al Republicii Moldova www.lex.justice.md	Biblioteca Sala de lectură Internet	
2.	Ghid de protecție a muncii. Chișinău, 1997	Biblioteca Sala de lectură	3
3.	Grigoriev, S. Ghid didactico-metodic de apărare împotriva incendiilor. Chișinău, 1999.	Biblioteca Sala de lectură	1
4.	Grigoriev, S. Ghid didactico-metodic de protecție a muncii. Chișinău, 1998.	Biblioteca Sala de lectură	3
5.	Lăcustă, I.; Feodorovici, P.; Taran, A. Practicum la protecția muncii. Chișinău, 1996	Biblioteca Sala de lectură	12
6.	Legea privind Inspecția Muncii, 2001 www.lex.justice.md	Biblioteca Sala de lectură Internet	
7.	Legea Republicii Moldova privind apărarea împotriva incendiilor www.lex.justice.md Monitorul oficial RM	Biblioteca Sala de lectură Internet	
8.	Legea securității și sănătății în muncă ¹ www.lex.justice.md Monitorul oficial RM	Biblioteca Sala de lectură Internet	
9.	Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, 2009. www.lex.justice.md	Biblioteca Sala de lectură Internet	
10.	Regulamentul privind organizarea și funcționarea comitetului pentru securitate și sănătate în muncă, 2009. www.lex.justice.md	Biblioteca Sala de lectură Internet	
11.	https://www.youtube.com/watch?v=devgs0wgad8	Internet	
12.	https://www.youtube.com/watch?v=po8e7eb2ips	Internet	